

ساختار بازار بیمه هندوستان

از: آیت کریمی

۱۰۶ شرکت بیمه تشکیل شد. شرکت جی. آی. سی به طور مستقل و جدا از ۴ شرکت بیمه وابسته به خود فعالیت می نماید این شرکت در هیچیک از رشته های بیمه بجز بیمه هواپیما آنهم فقط برای خطوط هواپیمائی هندوستان و ماهواره های فضائی و بیمه محصولات کشاورزی فعالیت مستقیم ندارد. بیمه های مستقیم و اتکائی در کلیه رشته های بیمه اختصاص به ۴ شرکت بیمه وابسته دارد ولی در عوض شرکت جی. آی. سی ۲۰ درصد فعالیت مستقیم شرکت های بیمه را به عنوان واگذاری اتکائی اجباری دریافت می نماید. چهار شرکت بیمه وابسته به جی. آی. سی توسط هیئت مدیره مستقل اداره می شود و ادارات مرکزی آنها در شهرهای بزرگ و عمده هندوستان به شرح زیر مستقر می باشند:

- ۱ - شرکت بیمه ان. آی. سی^۲ در شهر کلکته
 - ۲ - شرکت بیمه نیواین^۳ در شهر بمبئی
 - ۳ - شرکت بیمه اورینتال^۴ در شهر نیودلهی
 - ۴ - شرکت بیمه یوناتید ایندیا^۵ در شهر مدرس
- ادارت مرکزی ۴ شرکت فوق الذکر نقش هماهنگی، کنترل، هدایت، برنامه ریزی، برنامه اتکائی مورد نیاز شرکت، تهیه صورت حساب های نهائی برای کل عملیات شرکت، سرمایه گذاری و بالاخره رفع نیازهای تخصصی شعب و نمایندگی های داخلی و خارجی این شرکتها را به عهده دارد. شرکت های بیمه هند در تلاشند که شبکه فعالیت خود را به سراسر کشور پهناور هند گسترش دهند و اولویت در درجه اول با نقاطی است که دارای شبکه نمایندگی نیستند. در نقاط دورافتاده که اکثریت مردم آنها از ضعف مالی در

شروع بیمه در هندوستان به اوایل قرن نوزدهم بر می گردد. بازرگانان انگلیسی برای اولین بار بیمه را در قرن نوزدهم با خود به هندوستان آوردند. نزدیک به یک قرن طول کشید تا شرکتهای بیمه با ملیت هندی آغاز به فعالیت نمایند. قانون بیمه هندوستان در راستای تعیین اهداف و وظایف و حدود تعهدات بیمه گر و بیمه گذار در سال ۱۹۳۸ به تصویب رسید این قانون در سالهای ۱۹۵۰ و ۱۹۶۸ تغییر یافت و اصلاح گردید ساختار کلی این قانون عبارتست از:

- ۱ - مقررات ثبت شرکتهای بیمه
- ۲ - نحوه و طرز نگهداری حسابهای مالی
- ۳ - نحوه سرمایه گذاری ذخایر
- ۴ - حدود هزینه های بیمه گری
- ۵ - جلوگیری از رقابت ناسالم
- ۶ - نحوه صدور گواهی فعالیت نمایندگی و کارشناسی
- ۷ - چگونگی پرداخت حق بیمه
- ۸ - تشکیل کمیته تعیین تعرفه نرخ

در سال ۱۹۵۶ بیمه عمر در هندوستان ملی اعلام شد و صنعت بیمه در بخش اموال یا غیرزندگی مستقل و آزاد باقی ماند قدم بعدی در ارتباط با مدیریت صنعت بیمه در بخش اموال بود که در ماه می سال ۱۹۷۱ از طرف دولت برداشته شد و سرانجام بیمه های اموال یا غیرزندگی نیز به موجب قانون سال ۱۹۷۲ ملی شد. این قانون منجر به تأسیس شرکت بیمه عمومی هند^۱ این شرکت فعالیت خود را از اول ژانویه سال ۱۹۷۳ آغاز کرد جی. آی. سی و ۴ شرکت وابسته به آن از ادغام

رشد حق بیمه بدلیل فراگیر شدن تأمین بیمه‌ای در کلیه سطوح و معرفی بیمه‌نامه‌های جدید بعلت رشد و پیشرفت تکنولوژی و استفاده از تکنیک‌های پیشرفته در صنایع است ریسک‌های بزرگی مانند سکوهای حفاری نفت، ماهواره‌ها، نیروگاه‌های عظیم برق و ریسک‌های مشابه دیگر ریسک‌هایی هستند که زیر چتر پوشش بیمه‌ای قرار دارند.

تعداد شرکتهای بیمه هندوستان

در حال حاضر ۴ شرکت بیمه به شرح زیر در هندوستان در رشته‌های غیر زندگی به شرح زیر فعالیت دارند:

- ۱ - شرکت بیمه ان. آی. سی
 - ۲ - شرکت بیمه نیوایندیا
 - ۳ - شرکت بیمه اورینتال
 - ۴ - شرکت بیمه یونایتد
- شرکت بیمه جی. آی. سی رهبری و هدایت و تعیین وظایف شرکت‌های بیمه وابسته به خود در هندوستان را بعهده دارد.

سیستم نظارتی

انواع معاملات بیمه در بخش بیمه‌های عمومی براساس قوانین زیر نظارت و کنترل می‌شود.

- ۱ - قانون (ملی شدن) بیمه‌های عمومی سال ۱۹۷۲
 - ۲ - قانون بیمه مصوب سال ۱۹۳۸ و اصلاحات بعدی مربوط به آن
- قوانین دیگر نیز وجود دارند که فعالیت صنعت بیمه متأثر از آنهاست از جمله این قوانین،

رنج هستند فعالیت شعب این شرکت‌ها بخصوص در بدو تأسیس اقتصادی نیست. دولت برای حمایت از منافع عامه مردم در چنین مواقعی سوبسید می‌پردازد. سوبسید مناطق دورافتاده و محروم توسط مؤسسه خدمات عمومی بیمه که بخشی از فعالیتهای زیربنایی ضروری اقتصادی دولت است پرداخت می‌شود تعداد شعب شرکت‌های بیمه شامل دفاتر منطقه‌ای از سال ۱۹۷۳ که سال تجدید سازمان و شروع به فعالیت بیمه در سطح گسترده می‌باشد به ۴ برابر افزایش یافته‌است شعب و دفاتر منطقه صنعت بیمه از ۸۰۰ دفتر و شعبه در سال ۱۹۷۳ به ۳۷۳۰ شعبه و دفتر در سال ۱۹۸۹ افزایش یافته‌است. همگام با گسترش شبکه فعالیت صنعت بیمه نیروهای کارآمد و متخصص نیز برای ارائه سرویس و خدمات بیمه و بازاریابی از ۴۳۰۰ نفر در سال ۱۹۷۳ به ۱۴۴۶۰ نفر در سال ۱۹۸۹ رسیده که در مجموع کل پرسنل صنعت بیمه از ۲۷۰۳۰ نفر در سال ۱۹۷۳ به ۷۰۳۴۰ نفر در سال ۱۹۸۹ رسید. در سال ۱۹۸۰ صنعت بیمه طرحی را تهیه کرد که به موجب آن کل کشور هندوستان در طول و عرض جغرافیائی تحت فعالیت شبکه نمایندگی و شعب صنعت قرار گیرد کلیه تحولات و تغییرات فوق‌الذکر در راستای اجرای این طرح انجام گرفته‌است در جهت گسترش فعالیت صنعت بیمه در اقصی نقاط کشور هندوستان حق بیمه ناخالص صادره از ۱۸۴۰ میلیارد روپیه در سال ۱۹۷۳ به ۲۲۷۸۷ میلیارد روپیه در سال ۱۹۸۹ افزایش یافت که بیانگر رشد متوسط سالیانه ۱۶/۷ درصد از سال ۱۹۷۳ تا سال ۱۹۸۹ است حق بیمه صادره براساس رشته در پنج سال گذشته به شرح زیر می‌باشد:

(ارقام به میلیون روپیه)

سال ۱۹۸۵	سال ۱۹۸۶	سال ۱۹۸۷	سال ۱۹۸۸	سال ۱۹۸۹
آتش سوزی	۳۱۰۷/۳	۳۶۶۴/۸	۴۲۶۷/۹	۵۱۸۸۹/۸
حمل و نقل	۲۶۷۳/۵	۲۹۱۹/۴	۳۳۷۶/۱	۴۳۴۴/۳
متفرقه	۵۷۹۶/۸	۷۰۲۱/۴	۸۸۷۷/۸	۱۲۰۵۵۲/۵
جمع	۱۱۰۵۷۷/۶	۱۳۶۰۵/۶	۱۶۰۵۲۱/۸	۲۲۰۷۸۶/۶

نظارتی ارسال شود. طبق مقررات اطلاعات زیر باید برای هر رشته تهیه و نگهداری شود:

۱ - آمار بیمه‌نامه‌های موقت با ذکر نام بیمه‌گذار، شماره بیمه‌نامه، مدت اعتبار حق بیمه و خطرات مورد تأمین.

۲ - آمار بیمه‌نامه براساس تاریخ صدور شرح قرارداد و خطرات تعهد شده.

۳ - آمار حق بیمه‌های دریافتی با قید شماره بیمه‌نامه.

۴ - آمار الحاقیه‌های صادره و بیمه‌نامه‌های بانکی و پولی.

۵ - آمار خسارات واقع شده و تاریخ پرداخت آنها با ذکر علت خسارت.

علاوه بر این بیمه‌گران باید دارائی و ذخایر خود را طبق مقرراتی که به تصویب دولت رسیده است به کار اندازند. طبق مقررات جاری مؤسسات بیمه باید ۷۰ درصد از نقدینگی‌های جاری خود را در طرح‌های اجتماعی از جمله خرید اوراق بهادار دولتی، خانه‌سازی، وام و قرضه برای طرح‌های عمومی، طرح‌های اطفاء حریق و غیره ۳۰ درصد باقیمانده را می‌توانند در بازار دلخواه خود در چهارچوب مقررات مربوطه، سرمایه‌گذاری نمایند. هیچگونه تخفیف و کاهش در حق بیمه بجز کارمزد متعلقه مجزا نیست دولت مرکزی می‌تواند در هر زمانی که مقتضی بداند کارشناسان خود را جهت بررسی و تحقیق به مؤسسات بیمه اعزام دارد. طبق قانون و مقررات کنترل ارز ناظر بر فعالیت بیمه‌های عمومی بیمه‌گرانی که مقیم کشور هند هستند بدون اجازه دولت مجاز نیستند در رشته بیمه‌های دریائی پوشش بیمه‌ای از شرکتهای خارجی اخذ نمایند.

علاوه بر کنترل و نظارت دولتی هر یک از چهار شرکت بیمه بازار هندوستان در داخل شرکت خود دارای قسمت مستقل حسابرسی است که زیر نظر مستقیم رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل فعالیت می‌نماید حسابرسی حداقل سالی یکبار از کلیه قسمتها انجام می‌گیرد و هیئت مدیر بطور

قانون وسایل نقلیه موتوری، بیمه‌های اجتماعی، بیمه حمل و نقل دریائی، کشتیرانی و خدمات بندری، راه‌آهن، حمل و نقل هوائی، بیمه کارکنان دولت، و بالاخره قانون حق تمسیر هندوستان و غیره را می‌توان نام برد. دولت مرکزی در راستای اهداف و وظایف خود در ارتباط با فعالیت صنعت بیمه طبق قانون تأسیس شرکت‌های دولتی مصوب سال ۱۹۵۶ شرکت بیمه جی. آی. سی را تأسیس کرده است ۵۱ درصد از سهام این شرکت متعلق به دولت مرکزی بوده و به عنوان یک شرکت دولتی اداره می‌شود. دولت مرکزی همچنین در جهت حمایت از مدیران و کارکنان مؤسسات بیمه زمانی که یک شرکت بیمه هندی در یک شرکت بیمه دیگر ادغام می‌شود طرحی تهیه کرده که چهارچوب مشخصی را برای بازخرید کارکنانی که شرکت را ترک می‌کنند تعیین کرده است که در صورت نیاز از آن استفاده شود. ضمناً دولت مرکزی در جهت هدایت امر بیمه و نظارت و کنترل بر فعالیت صنعت بیمه مقررات دیگری به شرح زیر را تعیین کرده است:

۱ - نحوه تقسیم سود، تعیین ذخایر و اداره سایر منابع مالی شرکت.

۲ - شرایط فعالیت در بخش بیمه‌های عمومی.

۳ - مقررات مربوط به قراردادهای بیمه اتکائی مورد نیاز شرکت.

هر یک از بیمه‌گران هندی باید گواهینامه فعالیت بطور سالیانه در مقابل پرداخت حق ثبت برای هر رشته فعالیت یکساله از سازمان کنترلی دریافت نمایند. طبق مقررات هر یک از مؤسسات بیمه باید در پایان سالی مالی، ترازنامه و حساب سود و زیان خود را برای هر رشته طبق فرم‌های استاندارد که به آنان اعلام شده تهیه و پس از حسابرسی و تأیید چهار نسخه از آنرا ظرف ۶ ماه پس از پایان سال مالی برای سازمان کنترل و نظارت مؤسسات بیمه ارسال نمایند. علاوه بر این کپی گزارش مجمع عمومی نیز باید برای سازمان

مورد نیاز جهت واگذاری های اتکائی خود به خارج از کشور را تأمین نمایند. در راستای نیل به هدف خود کفائی ارزی برای برنامه های اتکائی خارجی مؤسسات بیمه توانسته اند که در سال ۱۹۸۹ و ۱۹۹۰، ۸۴/۲ درصد درآمد حق بیمه ناخالص مستقیم بازار داخلی به حساب خود را نگهداشته و تنها ۱۵/۸ از درآمد حق بیمه خود را به بازارهای بین المللی اتکائی واگذار نمایند. برنامه های اتکائی شرکت بیمه جی. آی. سی و چهار شرکت بیمه وابسته به آن شرکت باید همه ساله توسط دولت بررسی و به تصویب برسد. علاوه بر تصویب برنامه های اتکائی توسط دولت تصویب تأمین ارز مورد نیاز برنامه اتکائی توسط رزرو بانک برای پرداخت ارز به طلبکاران که توسط شرکت بیمه جی. آی. سی باید اعلام گردد نیز لازم است. شرکت بیمه جی. آی. سی و چهار شرکت بیمه و البته برای پرداخت ارز باید فرم درخواست خاصی را تهیه و همراه مدارک لازم به بانک تسلیم نمایند. چهار شرکت بیمه فعال بازار هندوستان که زیر نظر بیمه جی. آی. سی فعالیت می نمایند اجباراً باید ۲۰ درصد از کل عملیات بیمه ای خود را بر مبنای قرارداد بیمه به اتکائی مشارکت در رشته های آتش سوزی، حمل و نقل و متفرقه به آن شرکت واگذار نمایند. از ۸۰ درصد باقیمانده در صورتی که سرمایه های بیمه شده از مبلغ معینی تجاوز ننماید به عنوان سهم نگهداری شرکت منظور می شود مازاد ریسکهائی که سرمایه بیمه شده آنها از میزان فوق الذکر متجاوز باشد و ریسکهائی خطرناک دیگر به صندوق اتکائی بازار داخلی براساس قرارداد مشارکت واگذار می گردد. صندوق اتکائی بازار داخلی را بیمه جی. آی. سی اداره می نماید و کلیه ریسکهائی پذیرفته شده توسط این صندوق در داخل کشور نگهداری می گردد. بعد از واگذاری اتکائی مشارکت به صندوق اتکائی اگر هنوز ریسکهائی باقیمانده باشند که سرمایه آنها متجاوز از ظرفیت های فوق باشد وارد قرارداد اتکائی مازاد

مستمر هر سه ماه یکبار با دریافت گزارش حسابرسی در جریان روند فعالیت تک تک قسمت های مختلف شرکت قرار می گیرد. در ارتباط با نظارت و کنترل داخلی می توان گفت که شرکت بیمه جی. آی. سی به عنوان شرکت دولتی در رأس صنعت بیمه قرار گرفته و چهار شرکت بیمه وابسته به او بطور مستقل به فعالیت حرفه ای خود مشغولند. هر یک از این شرکتهای بیمه دارای اداره مرکزی ادارات منطقه و زیر نظر دوایر منطقه ای دوایر محلی و شعب فعالیت دارند ساختار تشکیلاتی شرکتهای بیمه در هندوستان به شرح زیر است:

ادارات مرکزی، منطقه ای، محلی، شعبات
ادارات منطقه ای نقش کنترل و نظارت و هماهنگی ادارات ملی را بعهده دارند. وظیفه ادارات محلی عبارتست از کنترل عملیات شعب تحت مسئولیت خود. اهم این وظایف عبارتند از:
برنامه ریزی، بازاریابی، تولید (صدور بیمه نامه و پرداخت خسارات)، نگهداری حسابها. وظایف شعب همانند وظایف ادارات محلی است با این تفاوت که اختیارات شعب در مورد پرداخت خسارات محدود به چند رشته بوده و پرداخت بقیه خسارات در اختیار ادارات محلی است.

قانون و مقررات بیمه اتکائی

هدف اصلی از برنامه اتکائی صنعت بیمه هندوستان به دلیل کمبود منابع ارزی نگهداری هر چه بیشتر ریسک در حد توان صنعت بیمه براساس خطرات و سرمایه های بیمه شده در داخل کشور است. بیمه اتکائی فقط منحصر به خطرات فاجعه آمیز غیر مترقبه و ریسکهائی بزرگ صنعتی است. در جهت نیل به خود کفائی و تأمین ارز مورد نیاز صنعت بیمه جهت واگذاری اتکائی به بازارهای اتکائی بین المللی مؤسسات بیمه اقدام به مبادله بیمه اتکائی متقابل کرده اند در این زمینه تلاش شرکت های بیمه قبولی بیمه اتکائی از بازارهای انتخابی و سودآور است تا بتوانند ارز

شرایط مندرج در مصوبه سال ۱۹۷۷ دولت باشند طبق این مصوبه که از اول ژانویه سال ۱۹۷۷ اجرا می شود افراد زیر فاقد صلاحیت برای نمایندگی بیمه هستند:

۱ - اشخاصی که سن آنان کمتر از ۱۸ سال تمام باشد.

۲ - صلاحیت علمی لازم برای نمایندگی را نداشته باشند.

۳ - نداشتن گواهینامه معتبر فعالیت. داوطلبان نمایندگی باید مدت معینی را در صنعت بیمه اشتغال داشته یا کارآموزی کرده باشند و پس از گذراندن آزمایش نمایندگی و موفقیت در آن گواهینامه فعالیت دریافت دارند. نمایندگان باید در طی یکسال فعالیت نمایندگی حداقل حق بیمه معینی را تولید نمایند و گرنه گواهینامه فعالیت آنها لغو می شود نمایندگان برای حق الزحمه خود و جبران هزینه های دفتر نمایندگی کارمزدی بین ۵ تا ۱۵ درصد را با توجه به رشته فعالیت دریافت می نمایند در موارد زیر کارمزد به نماینده تعلق نمی گیرد حق بیمه قابل پرداخت از طرف بیمه گذار عبارتست از حق بیمه ناخالص منهای کارمزد متعلقه.

۱ - شرکتهای تعاونی با سرمایه پرداخت شده یک میلیون روپیه یا بیشتر.

۲ - وسایل نقلیه با فروش اقساطی.

۳ - بیمه نامه هائی که بنابه درخواست بانک ها ضرورتاً باید تهیه شود.

۴ - بیمه هواپیما شامل بدنه، مسئولیت، کالا، و بار همراه مسافر.

شبکه نمایندگی بیمه تحت اداره نظارت کنترل و راهنمایی ستاد توسعه است اهم وظایف این ستاد عبارتند از:

۱ - انجام توصیه های حرفه ای، کارآموزی راهنمایی در جهت تولید بیشتر.

۲ - توسعه، گسترش و بهبود خدمات در حوزه فعالیت نمایندگی.

سرمایه اول و در صورت تجاوز از ظرفیت قرارداد بیمه اتکائی مازاد اول وارد قرارداد بیمه اتکائی مازاد سرمایه دوم خواهد شد. کلیه قراردادهای فوق الذکر توسط چهار شرکت بیمه مستقلاً تنظیم می شود در صورتی که هنوز تعدادی ریسک موجود باشند که برنامه اتکائی به شرح فوق جوابگوی بیمه اتکائی آنها نباشد چنین ریسک هائی وارد قرارداد اتکائی مازاد سرمایه بازار که توسط شرکت جی. آی. سی به نمایندگی از طرف صنعت بیمه بازار بیمه تنظیم می شود وارد خواهد شد. مازاد بر ظرفیت های فوق الذکر از طریق اختیاری بیمه اتکائی می شوند قرارداد اتکائی مازاد خسارت برای حمایت پرتفویهای زیر امکان پذیر است.

- ۱ - قبولی بیمه اتکائی اجباری شرکت جی. آی. سی.
- ۲ - صندوق اتکائی بازار
- ۳ - سهم نگهداری هر یک از مؤسسات بیمه

شبکه فروش بیمه

در هندوستان سیستم فروش بیمه از طریق نمایندگان بیمه است کلیه نمایندگان باید مجوز فعالیت نمایندگی بیمه را از سازمان نظارت و کنترل بر فعالیت صنعت بیمه اخذ نمایند. این سازمان در کلیه مؤسسات بیمه از جمله جی. آی. سی دارای مأمورینی است که صلاحیت نمایندگان آن شرکت را برررسی و در صورت تأیید گواهینامه فعالیت برای نمایندگان آن شرکت صادر می نمایند گواهینامه فعالیت بنام نماینده برای مدت سه سال صادر می شود و قبل از پایان انقضای مدت سه سال باید نماینده جهت تمدید گواهینامه فعالیت خود با پر کردن فرم خاصی که برای این منظور تهیه شده اقدام نماید. علاوه بر نمایندگان انفرادی سازمان های تعاونی نیز می توانند در امر نمایندگی بیمه فعالیت نمایند صدور مجوز فعالیت برای سازمان های تعاونی منع قانونی ندارد. نمایندگان باید دارای

را درآمد حاصل از سرمایه گذاری و درآمدهای متفرقه مانند اجاره بها و غیره تشکیل می دهد.

از این درآمدها پرداختهای شرکتهای به شرح زیر کسر می شود:

۱ - پرداخت خسارات.

۲ - هزینه های کارشناسی و ارزیابی خسارات.

۳ - کارمزد نمایندگان.

۴ - هزینه های اداری.

علاوه بر هزینه های فوق بیمه گران باید

ذخایر زیر را نیز طبق قانون اندوخته نمایند.

۱ - ذخایر ریسک های در جریان با نرخ ۵۰ درصد برای رشته های آتش سوزی و متفرقه و صد در صد برای بیمه های دریایی.

۲ - ذخایر خسارات معوقه.

۳ - سایر ذخایر مانند ذخایر خسارات فاجعه آمیز

و یا ذخیره زیان ناشی از سرمایه گذاری ها

با توجه به موارد فوق الذکر ترانزنامه و

حساب سود و زیان شرکت های بیمه با توجه

به تعدیلات زیر تعیین می گردد:

الف - هزینه ها و پرداختی هائی که طبق

قانون مالیات بر درآمدها نشون آنها را

بعنوان مالیات منظور نمود

ب - تعدیل درآمد حاصل از

سرمایه گذاری ها و ذخایر و استهلاک

مالیات قابل اعمال برای درآمد مؤسسات

بیمه طبق قانون مالیات ها مصوب سال ۱۹۷۶ ۵۵

درصد درآمد شرکتهای بیمه و سود شارژ مالیات

بردرآمدها ۵ درصد از مالیات بر درآمد است.

ویژگی های بازار بیمه هندوستان

بازار بیمه هندوستان ملی شده است بنابراین

از نظر سازمانی جزو مؤسسات عمومی هستند این

بازار دارای تشکیلات منظمی بوده چهار شرکت

بیمه همراه با شرکت بیمه مادر یعنی

جی. آی. سی به ارائه خدمات بیمه ای اشتغال

دارند هدف بازار توسعه و گسترش بیمه در سطح

ملی است. سایر ویژگی های این بازار عبارتند از:

۳ - تهیه و صدور گواهی پوشش موقت و

رسید حق بیمه.

۴ - نظارت بر انجام هر گونه خدمتی که در

چهارچوب فعالیت نمایندگی از طرف شرکت بیمه

به آنان محول می شود.

۵ - تهیه و نگهداری سوابق طبق فرم های

نمونه.

ستاد توسعه دارای کارکنان تمام وقت است

که از شرکت های بیمه حقوق دریافت می نمایند

علاوه بر آن بخاطر داشتن انگیزه حقوق دریافتی

آنان در ارتباط مستقیم با میزان حق بیمه تولید شده

تحت مسئولیت تک تک کارکنان است. در

هندوستان شرکت های دلالی نیز تا حدودی

فعالیت دارند فعالیت این شرکت ها منحصر به

عملیات اتکائی در صحنه بین المللی است. علاوه

بر نمایندگان بیمه، کارشناسان و ارزیابان

خسارت نیز بطور مستقل می توانند فعالیت نمایند

هرگاه میزان خسارت از مبلغ معینی تجاوز نماید

ارزیابی و تعیین چنین خسارتی در صلاحیت

کارشناسان و ارزیابان مستقل می باشد. این افراد

نیز باید گواهینامه فعالیت از نمایندگان سازمان

کنترل و نظارت مستقر در شرکت های بیمه

دریافت نمایند. اعتبار گواهینامه فعالیت

کارشناسان مستقل ۵ سال است که قبل از انقضای

موعد باید ضمن پر کردن فرم معین و پرداخت

هزینه های مربوط براساس قانون بیمه گواهینامه

خود را تمدید نمایند کارشناسان و ارزیابان که

برای بازدید و تهیه گزارش خسارت اعزام

می گردند علاوه بر دریافت هزینه های حرفه ای و

مسافرتی مبلغ ثابتی برای هر روز براساس رشته

بیمه دریافت می نمایند در برخی از رشته های

تخصصی حق الزحمه کارشناسان براساس عرف و

عادت بازار پرداخت می شود.

سیستم مالیاتی بیمه

درآمد اولیه بیمه گران حق بیمه های مستقیم

و اتکائی آنهاست سایر درآمدهای شرکتهای بیمه

ارقام داخل پرانتز درصد نسبت به حق بیمه خالص است.

بازار بیمه جهانی هم اکنون دوران بحرانی را می گذراند. آمار فعالیت بیمه گران از نظر فنی اغلب منفی است تعداد زیادی از آنان ورشکست شده تعدادی دیگر دوره سختی را می گذارند درآمد حاصل از سرمایه گذاری ها نیز به دلیل کاهش بیش از اندازه نرخ بهره چندان مطلوب نیست. وضع بیمه گران اتکائی بدتر از وضعیت شرکت های بیمه مستقیم است به همین منظور بیمه گران اتکائی هزینه پوشش بیمه های اتکائی را که زمانی به دلیل ظرفیت اضافی بازارهای جهان و رقابت بیش اندازه کاهش داده بودند بطور چشمگیری افزایش داده و می دهند. علیرغم مشکلات فوق الذکر که گریبانگیر اغلب بازارهای جهانی بیمه است صنعت بیمه هندوستان بجز در دو سال ۸۹ و ۹۰ که نتیجه منفی داشته درآمد معقولی را نشان می دهد.

چنین نتیجه معقول و مطلوب را باید در مدیریت صحیح مؤسسات بیمه، کاهش هزینه های اداری تا سطح منطقی، وجود تعرفه اجباری برای کل بازار، جلوگیری از رقابت ناسالم، رشد درآمد حاصل از سرمایه گذاری، ایجاد سیستم درست و مناسب برای ذخایر و بالاخره داشتن برنامه اتکائی مناسب نیاز بازار جستجو کرد. نتیجه فعالیت صنعت بیمه برای پایان سال مالی ۹۱ - ۹۰ نتیجه

۱ - رقابت سالم بین چهار شرکت بیمه در ارائه سرویس هر چه بهتر به بیمه گذاران.

۲ - توسعه گسترده شبکه فروش و تشکیلات متناسب با نیاز بازار و فراگیری بیمه در کلیه فعالیت های اقتصادی.

۳ - نتیجه نهائی فعالیت هر چهار شرکت دارای سود قابل قبولی است.

۴ - همکاری و ارتباط با سیستم بانکی و دولت در جهت ارائه خدمات بیمه ای با هزینه کمتر در نقاط محروم که مردم آن نقاط، از نظر مالی در مضیقه هستند.

۵ - ارتباط مستقیم با بیمه گذاران ریسک های بزرگ در جهت حمایت از آنان.

۶ - دارا بودن تعرفه و مقررات صدور اجباری در جهت جلوگیری از رقابت ناسالم و شکستن نرخ برای گرفتن کار.

۷ - تأکید بازار بر بیمه دام، محصولات کشاورزی، تأسیسات و تلمبه خانه های نفت، حوادث روستائیان طرح هائی مثل طرح بیمه حوادث اشخاص جاناتا، تأمین اجتماعی، طرح بیمه محصولات کشاورزی و سایر طرح های مشابه برای مردم نقاط محروم از این قبیل هستند.

نتیجه فعالیت بازار

نتیجه فعالیت بازار در ۵ سال گذشته از سال ۱۹۸۵ تا سال ۱۹۹۰ طبق جدول زیر می باشد.

(ارقام به میلیون روپیه هندوستان)

سال ۱۹۸۹-۱۹۹۰	سال ۱۹۸۸-۸۹	سال ۱۹۸۷	سال ۱۹۸۶	سال ۱۹۸۵	
۲۱۸۵۷/۶	۲۲/۵۵۲/۵	۱۵۷۹۸/۱	۱۳/۶۶۳/۴	۱۱۹۰۵	خالص حق بیمه
۱۵۰۲۶/۹	۱۶۷۵۵/۲	۱۰۰۸۴/۹	۹۰۴۳/۲	۷/۹۴۹/۱	خسارات واقع شده
(۶۸/۷)	(۷۴/۲)	(۶۳/۸)	(۶۶/۲)	(۶۶)	
۵۸۱۴/۵	۶۰۲۳/۸	۳۰۱۵/۶	۳۳۰۳/۸	۲۸۶۶/۱	کارمزد و سایر کسورات
(۲۶/۶)	(۲۶/۷)	(۲۴/۱)	(۲۴/۲)	(۲۴/۱)	
۲۲۰۸/۴	۷۵۴/۸	۱۲۴۳/۳	۱۰۱۲/۵	۹۶۵/۳	افزایش ذخیره ریسکهای
(۱۰/۱)	(۳/۳)	(۷/۸)	(۷/۴)	(۰/۱)	در جریان
-۱۱۹۲/۲	-۱۴۶۷/۱	۶۵۴/۳	۳۰۴/۶	۱۲۴/۲	سود خالص نتیجه
(-۵/۵)	(-۶/۴)	(۴/۱)	(۲/۲)	(۱)	فنی عملیات

مثبتی را در مقایسه با دو سال ۹۰ و ۸۹ نشان می‌دهد درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری نیز رشد خوبی را در مقایسه با سال‌های مذکور داشته‌است هدف نهائی بیمه‌های عمومی در بازار هندوستان را می‌توان به شرح زیر خلاصه کرد:

۱- رشد و توسعه بیمه‌های عمومی در کل کشور با تأکید بیشتر روی مناطق روستائی و کم درآمد.

۲- ارائه سرویس کافی به مشتریان.

۳- انجام عملیات بیمه اتکائی در سطح بین‌المللی در جهت خودکفائی و حمایت از کل صنعت بیمه و اقتصاد کشور.

۴- سرمایه‌گذاری منابع و ذخایر مالی در بخش‌های اقتصادی در راستا و اهداف سیاست‌های اقتصادی کشور.

۵- ایجاد تشکیلات مناسب و مؤثر اقتصادی برای توسعه هر چه بیشتر بیمه‌های عمومی تعیین نرخ، کنترل ریسک، سیستم‌های جلوگیری و حفاظت در بازار بیمه هندوستان تعیین نرخ تعرفه و شرایط عمومی بیمه‌نامه از وظایف کمیته نرخ است که به موجب قانون بیمه تشکیل شده این کمیته مسئول است براساس آمار و اطلاعات بازار تعرفه و شرایط عمومی بیمه‌نامه‌ها را در مقاطع مشخصی مورد بررسی و تجدیدنظر قرار دهد به موجب مصوبات این کمیته رشته‌های زیر دارای تعرفه می‌باشند. کلیه مؤسسات بیمه باید از نرخ‌های تعرفه مصوب پیروی نمایند.

- بیمه آتش سوزی و خطرات اضافی

- بیمه اتومبیل

- بیمه مسئولیت مدنی

- بیمه مهندسی (بیمه تمام‌خطر مقاطعه کاران، بیمه تمام‌خطر نصب و شکست ماشین‌آلات)

- بیمه حمل و نقل دریائی (بدنه کشتی و

کالا)

- بیمه‌های اعتباری و تضمینی

- حوادث اشخاص

- بیمه‌های اجتماعی

علاوه بر این ریسک‌هائی وجود دارند که آمار و تجربه بازار برای تعیین نرخ آنها کافی نیست این گونه ریسک‌ها براساس موافقت‌نامه بازار که بین چهار شرکت بیمه فعال در رشته‌های عمومی تنظیم شده است هر یک از چهار شرکت بیمه فوق‌الذکر اجباراً باید در چهارچوب این موافقت‌نامه بیمه‌نامه را برای ریسک‌های خاص تنظیم نمایند در رشته‌های زیر بازار دارای موافقت‌نامه صدور است

۱- بیمه جواهرفروشی‌ها

۲- بیمه صادرات الماس و سنگهای قیمتی

۳- بیمه اشخاص ثالث

۴- بیمه مقاطعه کاران ماشین‌آلات و

تجهیزات کارخانجات

۵- سایر بیمه‌های متفرقه

از طریق اعمال تعرفه متحدالشکل اجباری و موافقت‌نامه بازار صنعت بیمه هندوستان تبدیل به بازاری منظم و دور از رقابت ناسالم شده است.

کنترل ریسک

برای این منظور در هر یک از مؤسسات بیمه قسمتی به نام مدیریت و کنترل ریسک ایجاد شده وظیفه اصلی این قسمت بازدید از ریسک‌ها و تهیه گزارش و راهنمایی بیمه‌گذار در جهت کاهش احتمال خسارت از طریق اعمال سیستم‌های پیشگیری ایمنی و حفاظت کنترل است در این رابطه کمیته تعیین نرخ نیز دارای مهندسی متخصص و کارآزموده است که بطور مرتب از ریسک‌های صنعتی بازدید کرده و توصیه‌های ایمنی لازم را به بیمه‌گذاران ارائه می‌نمایند. ضمناً اقدامات زیر نیز در جهت به حداقل رساندن خسارات انجام می‌شود.

- اعمال تضمین‌های لازم به منظور کاهش

خسارات مادی.

- بازدید و تهیه گزارش قبل از قبول ریسک.

عمومی سعی میکند سطح آگاهی مردم بالاخص بیمه گذاران صنعتی را در رابطه با حفاظت، ایمنی و پیشگیری از وقوع حوادث بالا برد. این سازمان همچنین نقش مشاوره در نصب سیستم های ایمنی و کنترلی و اجرای بزرگ حفاظتی مناسب فعالیت مراکز صنعتی را بازی می کند. این سازمان در اجرای وظایف خود در امر حمل و نقل کالا سیستم نظارتی برقرار کرده است. براساس این سیستم کالا تحت نظارت و کنترل این سازمان می باشد تا نحوه بارگیری، حمل، تخلیه و انبار کالا از لحظه ای که برای حمل در اختیار مؤسسه حمل و نقل قرار می گیرد تا لحظه تخلیه و انبار کالا براساس شیوه های استاندارد باشد. همچنین شرکتی به نام شرکت بازیافتی ها با این سازمان همکاری می نماید. وظیفه این شرکت نجات کالاهایی که هنوز دچار خسارت نشده و در معرض آتش سوزی هستند و حمل آنها به مکان های امن است. از دیگر اقدامات این شرکت به حداقل رساندن ضایعات ناشی از آب و دود و در صورت لزوم حفاظت و نگهداری اموال آسیب دیده تا زمانی که کارشناسان بیمه به بازدید خود از حمل خسارت دیده خاتمه دهند می باشد.

این سازمان در ایفای نقش خود موفقیت های چشمگیری بدست آورده و توانسته است سطح آگاهی های جامعه را در رعایت حداقل ایمنی و حفاظت و به حداقل رساندن خسارات بالا ببرد ولی تکنولوژی ایمنی و حفاظتی به سرعت در حال پیشرفت است و هنوز شکاف بزرگی بین اقداماتی که انجام گرفته با استانداردهای لازم وجود دارد که نیازمند تلاش گسترده و همه گیر است. فعالیت این سازمان علاوه بر کشور هندوستان در خارج از کشور نیز مورد تأیید بوده و از خدمات آن استفاده می شود. این سازمان نیز بطور مرتب در حال ازدیاد آژانس های خود می باشد. و از امکانات فنی خود جهت ارزیابی ریسک ها و تعیین استراتژی ایمنی صنایع و استانداردهای لازم و

- ریسک تحت شرایط معینی پذیرفته می شود.
- تعدیل حق بیمه با توجه به شرایط موجود.
- محدودیت تأمین بیمه ای در صورتی که ریسک دارای شرایط مطلوب نباشد.
- اعمال فرانشیز.

بیمه گران از طریق اعمال روش های فوق الذکر ریسک های بیمه شده را کنترل می نمایند. در صورتی که پتانسیل خسارت ریسکی بالا باشد شرکت بیمه آنرا نمی پذیرد. ضمناً شرکت های بیمه اقدام به تهیه لیستی از ریسک های غیرقابل بیمه شدن کرده اند. لیست حاوی ریسکهائی است که با توجه به نوع فعالیت حرفه ای رعایت حداقل اقدامات ایمنی و کاهش پتانسیل خسارت در آنها رعایت نشده. لذا بازار بیمه از بیمه کردن چنین ریسکهائی خودداری می نماید تا بیمه گذار انگیزه ای برای بهبود سیستم های ایمنی داشته باشد.

پیشگیری و کنترل خسارت

صنعت خطرات بیشماری را بدنبال خود یدک می کشد این خطرات تهدیدی نه تنها برای صنعت بلکه برای جان و مال کل جامعه است بنابراین صنعت بیمه به این نتیجه رسیده است که می تواند نقش مفید و مؤثری را در این زمینه ایفا نماید. ایفای وظیفه صنعت بیمه از طریق بهبود توسعه سیستم های ایمنی و دادن آگاهی های لازم به بیمه گذاران در جهت حمایت از اقتصاد، تجارت، صنعت بالاخره کل جامعه و ملت است. به همین منظور شرکت بیمه جی. آی. سی اقدام به تأسیس مؤسسه مستقلی به نام مؤسسه پیشگیری از خسارت کرده است هدف این سازمان غیرانتفاعی به حداقل رساندن ضایعات ملی است.

این سازمان به صورت یک شرکت اداره می شود. سازمان از طریق برگزاری سمینارها، کنفرانس ها و دوره های آموزش و کارآموزی و انتشار مجله، مقاله، بولتن و تماس مستمر با افکار

رشد اقتصادی و در نهایت افزایش درآمد حق بیمه مؤسسات بیمه خواهد شد. پیش بینی می گردد رشد اقتصادی ناشی از این هشت پروژه ۵/۵ درصد و پس انداز داخلی ناشی از آن ۳۲ درصد باشد: بنابراین اثر مستقیمی روی فعالیت مؤسسات بیمه خواهد داشت تأکید بازار بیمه های عمومی هندوستان بسط و گسترش بیمه در مناطق محروم روستائی با حق بیمه متناسب درآمد مردم محروم این مناطق است. در راستای این هدف تلاش شرکت های بیمه در گسترش و ایجاد شعب جدید در مناطق روستائی است. همچنین تأکید بیشتر در استفاده از تکنولوژی مدرن و انطباق بازار با تحولات جدید اقتصادی ایجاد سیستم های جدید مدیریتی در جهت کاهش هزینه ها و تربیت نیروی انسانی ماهر و متخصص در این رابطه است انتظار می رود صنعت بیمه هندوستان در سال های آتی در مقایسه با سال های گذشته پیشرفت های بیشتری داشته باشد.

پاورقی

- 1) General Insurance Company (G.I.C)
- 2) National Insurance Company
- 3) New India Assurance Company
- 4) Oriental Insurance Company
- 5) United India Insurance Company

بهبود روش های پیشگیری بهره می جوید از دیگر اقدامات این سازمان حل مشکلات ایمنی مراکز صنعتی، بازرگانی، حمل و نقل و حوادث اشخاص از طریق کمک های فنی، ارائه آمار و اطلاعات در مورد حوادث مختلف است.

برآورد می شود که ۳ تا ۵ درصد از تولید ناخالص ملی که از نظر مبلغ بین ۸۰ تا ۱۰۰ میلیون روپیه باشد در اثر حوادثی نظیر آتش سوزی، بسته بندی ناقص کالاها، انبار کردن بطریق نامناسب و غیراستاندارد، حمل و نقل، فساد کالا و سایر موارد مشابه از بین می رود. این آمار بدون در نظر گرفتن خسارات فاجعه آمیز طبیعی است. بنابراین درجه اهمیت فعالیت این سازمان مشخص می شود که تا چه میزان می تواند در جهت حمایت از اقتصادی کشور مؤثر باشد. انتظار می رود تا پایان دهه جاری این سازمان از نظر پیشگیری و ایمنی فعالیت خود را به تمام سطوح جامعه گسترش داده و تنها ارگان صاحب نظر در این امور باشد.

تحولات اخیر بازار بیمه هندوستان

بازار بیمه هندوستان بازاری است بزرگ و با دیسپلین، با توجه به اینکه کشور هندوستان دارای رشد اقتصادی مناسبی است و اخیراً نیز کمیسیون برنامه و بودجه ۶۱۰۰ میلیارد روپیه برای هشت پروژه جهت سرمایه گذار تصویب کرده است. ایجاد این پروژه ها موجب افزایش